

Koulunuorisotyön käsikirja

.....
Vinukkeja ja työmenetelmiä nuorisotyöntekijälle

Johdanto

Koulu ja nuorisotyö ovat tehneet yhteistyötä pitkään. Koulunuorisotyö yleistyi 2000-luvulla. Kouluilla havaittiin tarvetta aikuiselle, jolla on aikaa nuoren kohtaamiseen ja johon on helppoa ottaa kontaktia. Suuri osa koulunuorisotyöntekijöistä työskentelee myös nuorten vapaa-ajalla nuorisotiloilla sekä muissa nuorisopalveluiden toiminnoissa. Nuorten on helpompi osallistua toimintaan kun koulunuorisotyöntekijä on entuudestaan tuttu. Koulunuorisotyö on ennaltaehkäisevää ja yhteisöllisyyttä tukevaa työtä.

Tämän opaskirjan tarkoituksena on antaa vinkkejä ja työmenetelmiä koulunuorisotyötä aloittavalle nuorisotyöntekijälle sekä koulun henkilökunnalle. Koulunuorisotyön tavoitteiden onnistumiseksi sekä koululta että nuorisotyöntekijältä vaaditaan toimivaa yhteistyötä ja sitoutumista toimintaan.

Sisällysluettelo

MITÄ ON KOULUNUORISOTYÖ?	3
KOULUNUORISOTYÖN TYÖMENETELMÄT	4
1 KiVa-Koulu®	4
2 Vertaissovittelu	4
3 Oppilaskunnan hallitus (luottamusoppilaat)	5
4 Tukioppilaat (Mannerheimin Lastensuojeluliitto)	6
5 Välituntien aktivoiminen	7
6 Välitunneilla nuorten parissa vietetty aika	7
7 Nuorisotalotyö	8
8 Kasvatustunnit	8
9 Pienryhmätoiminta	8
10 Osallistuminen oppitunneille	8
11 Yksilökeskustelut	9
12 Ryhmäytys	9
13 Verkkonuorisotyö	9
14 KaKe (kasvatuskeskustelu)	10
15 Jatkoryhmäytys	10
16 Osallistavat oppitunnit	10
MITEN KOULU VALMISTAUTUU KOULUNUORISOTYÖHÖN?	11
MITEN KOULUNUORISOTYÖNTEKIJÄ VALMISTAUTUU KOULUNUORISOTYÖHÖN?	12
KOULUNUORISOTYÖN TOIMENKUVA	14
VUOSIKELLO	15

Mitä on koulu- nuorisotyö?

Koulunuorisotyö on nuorisotyön muoto, jossa nuorisotyöntekijä on kiinteä osa koulun viikoittaista arkea. Nuorisotyöntekijä on osana koulun henkilökuntaa ja hänen vastuullaan on tehtäviä koululla. Hänen työtehtäviinsä kuuluu muun muassa yhteisöllisyyteen kasvattaminen, kiusaamisen ehkäiseminen ja kouluviihtyvyyden parantaminen sekä niihin liittyvät työmenetelmät.

Nuorisotyö koululla puolestaan tarkoittaa työtä, jossa nuorisotyöntekijä käy koululla, esimerkiksi pitämässä päihdekasvatustunteja tai ryhmäytystuokioita. Nuorisotyöntekijä ei ole koululla vakituisesti, vaan käy koululla tarpeen mukaan.

Listaa koulunuorisotyön keskeisimmistä työmenetelmistä voi käyttää sellaisenaan koulun ja nuorisotyöntekijän suunnitelmassa koulunuorisotyötä. Osa työmenetelmistä on päällekkäisiä, eikä tarkoituskaan ole toteuttaa kaikkia, vaan luoda jokaiselle koululle sopiva malli koulun tarpeen sekä nuorisotyöntekijän henkilökohtaisten vahvuuksien mukaan.

Koulunuorisotyön työmenetelmät

1 KiVa-Koulu®

KiVa-Koulu® on opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittama hanke koulukiusaamisen vähentämiseksi ja ennaltaehkäisemiseksi. KiVa-Koulu® kehitettiin Turun yliopiston psykologian laitoksen ja Oppimistutkimuksen keskuksen yhteistyönä vuosina 2006–2011. Nuorten ajattelua haastavien harjoitteiden kautta vaikutetaan nuorten asenteisiin kiusaamista vastaan.

Koulunuorisotyöntekijä voi olla mukana KiVa-koulun toiminnassa. Hän voi pitää KiVa-koulun oppitunteja luokille ja muutenkin osallistua hankkeeseen yhteistyössä koulun kanssa. Materiaalia oppitunneille löytyy osoitteesta www.kivakoulu.fi.

2 Vertaissovittelu

VERSO eli vertaissovittelu on ratkaisukeskeisyyteen pohjautuva menetelmä, joka tarjoaa vaihtoehtoisen ja vapaaehtoisen tavan ratkaista oppilaiden välisiä riitiriitoja koulun arkipäivässä. Sovittelulla puututaan mieltä pahoittavaan toimintaan mahdollisimman varhain. Sovittelua kouluissa on edistetty jo kymmenen vuotta. Kahden riitatilanteessa olevan nuoren apuna sopimistilanteessa toimii koulutettu saman koulun nuori.

Koulunuorisotyöntekijä voi toimia koulun VerSo-ohjaajana. Tämä on keino opettaa riitatilanteiden rauhallista ratkaisua ja järkevää ajattelua voimankäytön ja aggressiivisuuden sijaan. Lisäksi sovitte-lijoina toimivat nuoret saavat arvokasta kokemusta riitojen sopimisesta.

www.ssf-ffm.com/vertaissovittelu

3 Oppilaskunnan hallitus (luottamusoppilaat)

Luottamusoppilaat muodostavat useimmissa kouluissa oppilaskunnan hallituksen. Hallitus harjoittelee demokraattisten päätösten tekoa koulun yhteisissä asioissa.

Koulunuorisotyöntekijälle luottamusoppilaiden kanssa työskentely on keino toimia koulussa. Aktiivisten nuorten kanssa voidaan pohtia ja toteuttaa tapoja parantaa koulun ilmapiiriä ja yleistä ilmettä. Nuoret pääsevät vaikuttamaan haluamallaan tavalla ja näin toiminta on mielekästä. Nuorisotyöntekijän mukanaolo mahdollistaa aktiivisemmän ja monipuolisemman toiminnan.

Esimerkkejä luottamusoppilaan tehtävistä:

- Osallistua luottamusoppilaiden kokouksiin.
- Järjestää erilaisia tempauksia lukuvuoden aikana.
- Rakentaa luokan hyvää yhteishenkeä.
- Toimia yhteyshenkilönä luokanvalvojaan, opettajiin ja muihin yhteistyötahoihin.
- Avustaa luokanvalvojaa ja muita opettajia erilaisissa tehtävissä.
- Toimia luokan edustajana eri tilaisuuksissa.
- Edustaa kaikkia luokan oppilaita, ei suosia kavereita.

”

Aktiivisten nuorten kanssa voidaan pohtia ja toteuttaa tapoja parantaa koulun ilmapiiriä ja yleistä ilmettä.

4 Tukioppilaat (Mannerheimin Lastensuojeluliitto)

Mannerheimin lastensuojeluliitto (MLL) on kansalaisjärjestö, jonka tehtävänä on edistää lasten ja nuorten oikeutta hyvään ja onnelliseen lapsuuteen.

Tukioppilaat ovat 8.–9.-luokkalaista oppilaita, jotka koulutetaan toimimaan nuorempien oppilaiden kanssa ja heidän tukena. Tukioppilastoiminnan tavoitteena on edistää hyviä toverisuhteita, kouluviihtyvyyttä, yhteisvastuuta sekä turvallista ja kannustavaa ilmapiiriä koulussa.

Tukioppilastoiminnalla on Suomessa yli 30 vuoden historia ja perinteet. Vuosittain kouluissa toimii yli 14 000 tukioppilasta ja noin 700 tukioppilasohjaajaa. Tukioppilaana toimimisen ydinajatus on se, että toiminta parhaimmillaan on jokaisessa päivässä olevaa välittämistä, ei niinkään mahtipontisia ja suuritöisiä tapahtumia.

Tällaiset tapahtumat ovat joskus paikallaan, mutta ne eivät ole toiminnan keskeisin tavoite. Tukioppilastoiminta on arjessa läsnä olemista ja välittämistä. Tukioppilaat toimivat vertaistukena muille nuorille.

Koulunuorisotyöntekijälle tukioppilastoiminta on oiva työkenttä koulussa. Tukioppilaiden kanssa järjestetyt teemapäivät ja välituntitoiminta aktivoivat koulun oppilaita paremmin kuin nuorisotyöntekijän yksin toteuttama toiminta.

Tukioppilaiden kanssa koulunuorisotyöntekijä voi järjestää jatkoryhmytyksiä ja tukarivälitunteja seitsemäsluokkalaisille. Tukioppilaita voi käyttää apuna muun muassa pienryhmissä, kuten hiljaisten nuorten kanssa työskenneltäessä. Tukioppilailla on suuri merkitys kiusaamisen-vastaisessa työssä kouluilla.

www.mll.fi/nuortennetti/tukarit

”

Välituntitoiminnan ei tarvitse olla suurta ja ihmeellistä. Tärkeintä on, että jokaisella oppilaalla on matala kynnyksellä osallistua toimintaan.

5 Välituntien aktivoiminen

Yläkoululla välitunnit passivoituvat. Nuorisiohjaaja voi itse tai yhteistyössä nuorten kanssa kehittää välitunneille aktivoivaa tekemistä. Erilaiset leikkimieliset kisailut, yleishyödyllinen toiminta tai pelailu tuo virtaa ja iloisuutta koulupäiviin. Aktivointi on hyvä aloittaa nuorten kanssa (esim. tukioppilaat).

Koko koulun aktivoiminen yksin voi olla haastavaa, etenkin jos on vasta aloittanut koulunuorisotyön. Välituntitoiminnan ei tarvitse olla suurta ja ihmeellistä. Tärkeintä on, että jokaisella oppilaalla on matala kynnyksellä osallistua toimintaan. Välituntitoimintaa suunniteltaessa on hyvä ottaa huomioon yhteisöllisyyden ja ryhmäytötaitojen kehittäminen koulussa.

Koulunuorisotyöntekijän kannattaa hyödyntää erilaisia kampanjoita välituntitoimintaa suunniteltaessa. Esimerkiksi Liikuta mua -kampanja, josta löytyy tietoa sivulta www.sport.fi/koulu/kampanjat-tapahtumat/munliike.

Liikkuva koulu

Hyvä menetelmä välituntien aktivoimiseen on Liikkuva koulu -hanke, jonka tavoitteena on viihtyisämpi ja aktiivisempi koulupäivä. Avainasioita Liikkuvassa koulussa ovat oppilaiden osallisuus, oppiminen ja lasten liikkumisen lisääminen. Lisätietoa Liikkuvasta koulusta löytyy osoitteesta www.liikkuvakoulu.fi.

6 Välitunneilla nuorten parissa vietetty aika

Välitunnit ovat nuorisotyöntekijän tärkeimpiä aikoja koululla. Välitunneilla pääsee jututtamaan yksinäisiä, kenties syrjäytymisvaarassa olevia nuoria, puuttamaan kiusaamistilanteisiin ja hoitamaan niitä nuorisotyöllisin menetelmin sekä olemaan nuorille aikuinen, jolla on aikaa. Nuorilla on paljon asiaa, jonka kuuntelemiseen aikuisilla ei aina ole aikaa. Suurin osa nuorista kuitenkin kaipaa aikuista, joka kuuntelee ja aidosti kiinnostunut heidän asioistaan.

7 Nuorisotalotyö

Nuorisotalotyö samalla alueella koulun kanssa tukee koulunuorisotyötä ja on korvaamaton osa sitä. On tärkeää, että koulunuorisotyöntekijä työskentelee nuorisotilaa lähellä sijaitsevalla koululla. Näin varmistetaan, että hän tapaa nuoria vapaa-ajalla ja koulussa. Tällöin kontakti paikallisiin nuoriin on mahdollista saada joka päivä. Nuorisotyöntekijä tuo koululle tietoa nuorten vapaa-ajasta. Nuorisotalotyön ansiosta koulunuorisotyöntekijä pystyy reagoimaan nuorten keskuudessa nouseviin ilmiöihin nopeasti. Näitä ilmiöitä voivat olla nuuskan käytön yleistyminen, nuorten lintsaaminen, yleistynyt alkoholin käyttö, imppaaminen ja näpistelyt.

8 Kasvatustunnit

Nuorisotyöntekijä voi toteuttaa koululla erilaisia kasvatustunteja asiantuntijoiden kanssa tai omin voimin. Näitä kasvatustunteja voivat olla päihdekasvatus-, seksuaalikasvatus- tai yhdenvertaisuutta edistävät oppitunnit. Koulunuorisotyöntekijä voi tuntien aikana puhua nuorten kanssa luottamuksellisesti esimerkiksi seksiin ja seksuaalisuuteen liittyvistä asioista. Tutulle nuorisotyöntekijälle voi olla helpompi puhua arkaluontoisista asioista, kuin opettajalle tai tuntemattomalle.

Päihdekasvatus

Seksuaalikasvatus

Yhdenvertaisuuden edistys

9 Pienryhmätoiminta

Koulunuorisotyöntekijä voi järjestää pienryhmätoimintaa koululla esiintyvien tarpeiden mukaan:

- Ryhmät hiljaisille oppilaille.
- Tsemppiryhmät, joissa motivoidaan oppilaita korottamaan arvosanoja.
- Tupakka- ja päihderyhmät, joissa käsitellään oppilaiden päihteiden käyttöä ja kannustetaan tupakoinnin lopettamiseen.

Joissakin pienryhmissä käytetään apuna tukioppilaita (esim. ryhmät hiljaisille oppilaille). Osa pienryhmistä kokoontuu välitunneilla, osa oppitunneilla.

Osallistuminen oppitunneille

- 10 Koulunuorisotyöntekijä voi osallistua koulun oppitunneille. Hän voi toimia avustajana ryhmäytymistä tukevilla ja yhteisöllisyyteen kasvattavilla tunneilla, kuten luokanvalvojan omat tunnit luokalle, terveystiedon seksuaalisuutta käsittelevät tunnit, KiVa-tunnit, jatkoryhmätyökset ja tukioppilaiden ohjaamat tunnit. On tärkeää muistaa, ettei koulunuorisotyöntekijä ole koulunkäynninohjaaja.

Oppitunneille osallistuessaan koulunuorisotyöntekijä voi auttaa uusia oppilaita sopeutumaan kouluun tai innostaa hankalien aiheiden käsittelyyn. Liikunta- tai taideaineiden oppitunneilla on tavallista helpompi jutella nuorten kanssa. Tällä tavoin voi tuoda myös itseään tutuksi nuorten keskuudessa.

11 Yksilökeskustelut

Tarvittaessa nuorisotyöntekijä voi tavata nuoria yksilökeskusteluissa. Tapaamiskertoja voi olla yksi tai useampia. Yksilötapaamiselle on aihetta muun muassa kiusaamistapauksissa, luvattomissa poissaoloissa, nuoren isoissa elämänmuutoksissa ja nuoren yksinäisyyden tunteissa.

Koulunuorisotyöntekijän luokse nuori pääsee helposti ja nopeasti. Tarvittaessa koulunuorisotyöntekijä ohjaa nuoren kuraattorin tai psykkinin luokse. Tapaamisten ei kuitenkaan tarvitse sisältää ongelmaa. Nuori voi tulla koulunuorisotyöntekijän luokse myös iloisissa asioissa, joita nuoren elämässä on tapahtunut.

Yksilökeskustelujen saralla nuorisotyöntekijän tulee olla tarkka siitä, ettei vahingossa ajaudu koulukuraattorin työkentälle. Nuorisotyöntekijän on tärkeää olla tietoinen omista tehtävistään. Hän ohjaa oppilaan muiden palveluiden piiriin, mikäli hänen tarjoamansa apu ei riitä nuorelle. Nuoren tulee aina olla tietoinen siitä, että

nuorisotyöntekijällä on vaitiolo-velvollisuus. Vakavissa tapauksissa nuorisotyöntekijällä on kuitenkin velvollisuus viedä nuoren asioita eteenpäin, esimerkiksi lastensuojelutapauksissa.

12 Ryhmäytyminen

Seitsemäsluokkalaisten ryhmäytyminen on osa koulunuorisotyötä. Ryhmäytyminen tapahtuu yleensä mahdollisimman pian syksyllä koulun alkamisen jälkeen. Tarkoituksena on viettää päivä uuden luokan kanssa suorittaen ryhmäytymistä vahvistavia tehtäviä, jotka nuorisohjaaja on suunnitellut.

Yleensä ryhmäytyminen tapahtuu muualla kuin koulun ympäristössä. Ryhmäytymispäivässä on mukana nuorisohjaajan lisäksi yleensä luokanvalvoja. Lisäksi mukana voivat olla koulun kuraattori ja psykkinin. Menetelmiä onnistuneeseen ryhmäytymiseen löytää helposti alan kirjallisuudesta. Nuorisotyöntekijä osaa arvioida alueen nuorten tarpeita ja siten suunnitella ryhmäytymispäivän ohjelmaa.

13 Verkkonuorisotyö

Nuoret tavoittaa helposti verkosta erilaisilta sosiaalisen median kanavilta. Nuorisotyöntekijällä voi olla oma työprofiili Facebookissa, jonka kautta paikalliset nuoret voivat olla nuorisotyöntekijään yhteydessä. Lisäksi profiilin kautta voidaan ilmoittaa muun muassa koulussa järjestettävistä teemapäivistä ja tapahtumista.

 www.facebook.com

 www.twitter.com

 www.ask.fm

 www.instagram.com

14 Kasvatuskeskustelu

Kasvatuskeskustelu eli KaKe on ratkaisukeskeisyyteen pohjautuva menetelmä, joka tarjoaa vaihtoehdon jälki-istunnolle. Menetelmän tarkoituksena on oppilaiden vuorovaikutustaitoja edistämällä vähentää koulussa esiintyvää häiriökäyttäytymistä. Kasvatuskeskustelussa otetaan huomioon kunkin oppilaan yksilöllisyys ja tasavertainen ihmisarvo.

Kasvatuskeskustelussa oppilaan käyttäytymistä tai tapaa toimia pyritään ohjaamaan, ja hänen on itse mietittävä rikkomuksensa seuraukset: oppilas joutuu välittömästi pohtimaan mitä teki, miksi ja miten parantaa tilannetta. Keskustelu lisää oppilaan vastuuntuntoa ja määrittää kasvun rajoja. Oppilaalle tulee tunne, että hänestä huolehditaan, häntä kuunnellaan ja asiat otetaan vakavasti. Samalla otetaan vanhemmat mukaan yhteisiin kasvatusasioihin.

Koulunuorisotyöntekijä voi toimia opettajan parina keskustelussa. Tällöin keskusteluun tulee kahden ammattiryhmän erilainen näkökulma, joka helpottaa nuorten asioiden ymmärtämistä.

15 Jatkoryhmäytyks

Jatkoryhmäytyksien tarve voi nousta niissä luokissa, joissa esiintyy kiusaamista ja huonoa ilmapiiriä. Nuorisotyöntekijä voi yhdessä opettajan kanssa suunnitella luokalle ryhmäytymistä vahvistavia menetelmiä, joilla tuetaan koulurauhan säilymistä. Tarvittaessa jatkoryhmäytykseen voi pyytää mukaan koulun muita toimijoita ja oman organisaation työntekijöitä.

16 Osallistavat oppitunnit

Koulunuorisotyöntekijä voi suunnitella yhdessä opettajien kanssa osallistavia oppitunteja. Tällä pyritään saamaan erilaista näkökulmaa perinteiseen oppimiseen ja motivoimaan opiskeluun. Tunnit ovat usein ryhmätyöskentelypainotteisia. Tunnit voidaan toteuttaa myös muussa oppimisympäristössä kuin perinteisessä luokkatilassa. Työmuodon kautta opettajat saavat uuden näkökulman oppilaisiin ja voivat löytää heistä uusia vahvuuksia. Esimerkiksi historiaa voidaan nuorisohjaajan avulla opiskella myös tekemisen kautta, vaikkapa draaman keinoin.

Miten koulu valmistautuu koulunuorisotyöhön?

- 1 Selvitä, mitä koulunuorisotyö on. Apua saat netistä tai pyytämällä vierailijan koulusta, jossa työtä on tehty.
- 2 Keskustele koulussasi opettajien ja koulun muun henkilökunnan kanssa, mitä koulunuorisotyö voi teidän koulussanne olla. Muistakaa kysyä nuorten mielipide, esim. oppilaskunnan hallitukselta ja tukioppilailta.
- 3 Tutustu nuoriso-ohjaajaan ennen työn aloittamista (esim. vapaamuotoinen keskustelu rehtorin kanssa ja nuoriso-ohjaajan vierailu opettajienkokouksessa).
- 4 Tehkää kirjallinen suunnitelma koulunuorisotyöstä, esim. työmuodoista koulussanne.
- 5 Tutustuta nuorisotyöntekijä koulun käytänteisiin ja turvallisuussuunnitelmaan.
- 6 Tiedota koteihin nuorisotyön alkamisesta esim. Wilman kautta sekä siitä, miten nuorisotyöntekijän koulussa tavoittaa.
- 7 Kutsu nuorisotyöntekijä vanhempainiltoihin kertomaan työstään.
- 8 Nuorisotyöntekijällä on tärkeää tietoa oppilashuollollisista asioista, joten säännölliset keskustelut rehtorin ja oppilashuoltoryhmän jäsenten kanssa ovat tärkeitä.
- 9 Muista, mikä on nuorisotyöntekijän toimenkuva (hän ei ole opettaja eikä koulunkäynninohjaaja).
- 10 Koko työn perusta on eri ammattikuntien keskinäinen arvostus ja luottamus.
- 11 Nimeä koulun henkilöstöstä koulunuorisotyöntekijälle tuki-/vastuuhenkilö.
- 12 Järjestä koulunuorisotyöntekijälle työskentelytila ja työhön tarvittava välineistö mm. internetyhteys.

Miten koulunuorisotyöntekijä valmistautuu koulunuorisotyöhön?

- 1** Ota selvää, mihin olet menossa. Selvitä, millaisista lähtökohdista alueen nuoret tulevat kouluun.
- 2** Vieraile omalla koulullasi etukäteen. Jos aloitat syksyllä, vieraile koululla jo keväällä. Näin nuoret ovat nähneet kasvosi aiemmin, ja pääset tutustumaan rakennukseen ja henkilökuntaan hyvissä ajoin.
- 3** Vieraile jollakin koululla, jossa jo tehdään koulunuorisotyötä. Jututa koulun nuorisotyöntekijää ja kysy käytännön vinkkejä. Näet toimivan konseptin käynnissä ja saat hyviä käytänteitä omaan työhösi.
- 4** Laadi yhteistyössä koulun rehtorin kanssa suunnitelma, jossa sovitte, millaista työtä sinulta odotetaan ja mitä voit tarjota. Sopikaa, missä eri projekteissa ja koulun arkeen liittyvissä asioissa olet mukana ja mitä uutta voit tuoda koululle.
- 5** Ole aktiivinen nuorten suhteen. Keskustele koulupäivien aikana mahdollisimman monien nuorten kanssa. Näin teet kasvosi tutuksi ja nuoret oppivat hiljalleen erottamaan sinut opetushenkilökunnasta. Käy esittäytymässä ja kertomassa itsestäsi ja työstäsi jokaiselle luokalle.
- 6** Ole aktiivinen muun henkilökunnan suhteen. Näyttäydy ainakin kertaalleen opettajainhuoneessa, jotta he tottuvat kasvoihisi. Muista, että myös heille koulunuorisotyö on uutta ja vaatii totuttelua. Kerro heille, mitä varten olet koululla.
- 7** Tiedota olemassaolostasi oppilaiden vanhemmille. Vanhempien on hyvä tietää, millaista työtä teet nuorten parissa koululla ja sen ulkopuolella. Monia vanhempia kiinnostaa myös nuorisotalon arki. Jos mahdollista, vieraile vanhempainilloissa.
- 8** Tuo koululle jotain, mitä siellä ei ole ennen ollut: pienryhmätoimintaa hiljaisille, toimintaa välitunneille, teemapäiviä tai uutta tietoa talotoiminnan kautta vapaa-ajalta. Näin teet itsestäsi korvaamattoman koululle.
- 9** Pidä säännölliset tapaamiset rehtorin ja oppilashuollollisissa tehtävissä toimivien henkilöiden kanssa. Näin pysyt kärryillä apua ja tukea tarvitsevista nuorista, voit tuoda oman näkökulmasi mukaan. Pysyt ajan tasalla koulun tapahtumista niiltäkin päiviltä, kun et itse ole ollut paikalla.
- 10** Päivitä tarpeen tullen kaikkia edellisiä – näin teet erinomaista jälkeä!

Koulunuorisotyön toimenkuva (Kotkan malli)

Yhteisö

- Moniammatillinen alueellinen yhteistyö
- Kouluyhteisön kanssa yhteistyö ja tapaamiset
- Koulunuorisotyön kehittäminen Kotkassa
- Alueellinen nuorisotalotyö 2 iltaa viikossa
- Nuorisotoimen kokoukset
 - Ohjaajakokoukset kerran kuukaudessa
 - Suunnittelupäivät 4 päivää vuodessa
 - Työnohjaus 1 kerran kuukaudessa

Koulu

- **Oppilaiden arjessa tukena koululla**
 - Matalan kynnyksen aikuinen, on läsnä
 - Kasvun tukeminen ja ohjaus
 - Välitunneille/tunneille siirtymisissä mukana
 - Välitunnilla ulkona mukana
 - Välituntitoiminnat
 - Ruokailussa mukana
- **Teemapäivät**
 - Päihteet
 - Suvaitsevaisuus
 - Liikuntapäivät. Oppilaiden tukena tai järjestelyissä mukana.
 - Muut koulun omat ja vuoden aikana esiin nousevat asiat/aiheet
- **Tapahtumat**
 - Discot iltaisin: vanhempien ja opettajien tukena. Erityisesti nuorten tukena, sillä joillekin on vaikea tulla illalla tapahtumaan mukaan.
 - Koulupäivän aikana tapahtuvien tapahtumien, esim. vappujuhlien, järjestelyissä mukana. Osallistaa ja kannustaa nuoria tekemään.
- **Vanhempainillat**
 - Mukana olo, oman ammatillisuuden hyödyntäminen
 - Teemallisten vanhempainiltojen järjestelyissä tukena
 - Tuo nuorten äänen iltoihin

- **Tukioppilaiden toiminnassa mukana**
 - Osallistuu mahdollisuuksien mukaan tukioppilasvälitunteihin opettajan tukena
 - Tulee tarpeen mukaan avuksi/tueksi tukioppilaiden pitämille luokkien tukarivälille
 - Yhteistyö tukioppilastoiminnasta vastaavien opettajien kanssa
- **Koko koulua koskevat oppilashuoltopalaverit**
- **Koulun jälkeisen vapaa-ajan toiminnan ohjaus**

Luokka

- **Osallistuu mahdollisesti oppitunneille**
 - Tuo omaa erityis- ja ammattiosaamistaan mukaan, terveyden edistäminen, sosiaalistaminen, suvaitsevaisuus, omien vahvuuksien löytäminen jne.
- **Tukee luokkia kouluvuoden aikana**
 - Ryhmäyttäminen, keskustelut/ohjaus ongelmatilanteissa
 - Jonkun tietyn luokan tukeminen. On heidän kouluarjessa mukana ja siten vahvistaa sosiaalisia suhteita ja ratkoo mahdollisia ongelmia. Huomioi erityisesti siirtymiset koulutilojen välillä, ruokailut ja muut hetket, kun oppilaat ovat keskenään.
 - Luokkien koulutilojen ulkopuolisilla retkillä ja tunneilla tarvittaessa mukana. Esimerkiksi biologian luontoretket, erilaiset tutustumiset, yritysvierailut, liikuntatunnit jne. Lähtee opettajan pyynnöstä mukaan, jos siitä on tukea oppilaille erityisessä sosiaalisessa tilanteessa.

Yksilö

- **Poikkeustilanteissa yksilöohjausta opettajien, kouluyhteisön ja vanhempien kanssa yhteistyössä**
- **Oppilashuollon palavereissa tarpeen mukaan paikalla**

Vuosikello

(Kouvolan malli, Myllykosken yhteiskoulu)

Kesä

Loma

Heinä

Loma

Elo

- 1. KiVa-tempaus
- Liikkuva koulu (startti väline -esittely, ryhmän esittely)
- Tukari/oppilaskunta toiminnan käynnistys
- Ryhmäytykset
- Koulurauhan julistus
- Päivystysvälkät
- Tyttöryhmä alkaa

Syys

- Välkkäriäilitunnit
- 7. lk:n KiVa-tunnit
- Oppilaskunnan vaalit
- Kummiluokkatunti
- Mopotiimin suunnittelu alkaa
- Uusien välkkäreiden valinta/koulutus
- YK:n rauhanpäivän kävely
- Tsemi
- Haastattelut
- Tukarikioski käynnistyy

Loka

- Liikuntailtapäivä lokakuun 1. viikko – norsupalloturnaus
- Välkkärisкипа lokakuun 2. viikko
- KiVa-tempaus
- Mopomiitti
- Aamunavaus
- Tsemi
- 8. lk:n päihdekasvatus (Motiimi)
- (Syysliikuntapäivä)

Marras

- Välkkäriäilitunnit
- KiVa-oppitunnit
- Aamunavaus
- 7. lk:n pikkujoulujen suunnittelu
- Inkeröisten tukareiden vierailu

Joulu

- Välkkäriäilitunnit
- KiVa-tempaus (joulumenu)
- Tietokilpailu, tukariradio
- Pikkujoulut vko 50
- Ryhmäytystunti

Tammi

- Seksuaalikasvatusviikko
- Tsemi
- KiVa-oppitunnit
- Käytävävälkät käynnistyvät (välkkärit)
- Inkeröisten vierailu (tukarit)

Helmi

- Taisto alkaa
- Talviliikuntapäivä
- 7. lk:n päihdekasvatus
- Avarakatseinen koulu
- Ystävänpäivä

Maalis

- Taisto päättyy
- Välkkäriäilitunnit
- KiVa-tempaus
- Taksvärkin suunnittelua

Huhti

- Mun liike käynnistyy
- Välkkäriäilitunnit
- Tulevien seiskojen vierailu
- Taksvärkki
- KiVa-tempaus (löytötavarat)
- Aamunavaus kuluneesta lukuvuodesta
- Piknik-kiitokset
- Tulevan lukuvuoden suunnittelu

Touko

- Välkkäriäilitunnit > skaba?
- Uusien tukioppilaiden haastattelut
- Vappujuhlat
- Päätösjuhla kummi-luokan kanssa
- Saatteen vaihdot
- KiPu – kiusatun puolesta

Tekijät:

Ahlberg Jenna
Appelgren Jani
Järvinen Eveliina
Häsä Sari
Komulainen Tuulikki
Koponen Petteri
Kääpä Jutta
Laitinen Markus
Penttilä Annariina
Rihu Maritta
Tani Hanna

Mukana reissulla:

Hamina
Imatra
Kotka
Kouvola
Lemi
Miehikkälä
Parikkala
Pyhtää
Rautjärvi
Taipalsaari
Virolahti
Lappeenranta
Luumäki
Ruokolahti

Aluehallintovirasto
Regional State Administrative Agency